

Miguel Montaña Mesones

què representem la cultura i l'art més enllà de la nostra terra d'origen, Andalusia." Miguel Montaña n'és el president i no dubta a considerar l'associacionisme "fonamental" per al conjunt de la societat, convençut que la força de la unió genera una sinergia inesgotable i uns llaços poderosos entre els ciutadans: "Associar-se permet reclamar de manera resoluta els interessos i drets comuns. De manera individual, aquesta tasca no és viable. És necessari que la ciutadania sàpiga conduir amb destresa i serietat els moviments corporatius amb la finalitat d'assolir el benestar comú per desenvolupar els objectius del col·lectiu."

El Centro Manuel de Falla és "una associació reivindicativa de drets socioculturals." El seu ventall d'activitats és atractiu tant per a menuts i joves com per a persones d'edats més avançades. La dansa, la música, el cant, el teatre, la literatura, la pintura i la celebració de conferències i trobades anuals serveixen de plataforma per expandir el coneixement humanista: "L'afluència de gent de totes les edats és extraordinària. Aquesta és la nostra principal aspiració, difondre el moviment cultural sobretot entre tots aquells que no van tenir l'oportunitat de gaudir-ne en la seva joventut." Hi ha activitats molt destacades: "L'aniversari de la fundació del Centre i l'homenatge a Manuel de Falla són dues celebracions significatives. Conferències, exposicions, concerts, recitals poètics, dansa, cant flamenc, cant coral, teatre... dies d'actes per a tots els gustos durant els quals la gent té ocasió de gaudir de totes les expressions de la cultura i, fins i tot, de la gastronomia. És habitual comptar amb la col·laboració d'alguna entitat catalana, amb la qual establim un flux de convivència i mestissatge cultural."

Al llarg de l'any, el Centre participa en tots els esdeveniments culturals que s'organitzen al districte de Nou Barris, Barcelona i la resta de Catalunya. D'altra banda, l'entitat ha participat "en obres socials. Hem actuat en diversos centres penitenciaris catalans per Nadal i hem distribuït aliments

Tres qualificatius, "cultural, andalusa i artística", defineixen amb justesa una associació catalana d'arrels andaluses. El cèlebre compositor i pianista gadità "Manuel de Falla" representa la seva part més emblemàtica. Amb seu a Barcelona, aquesta entitat aplega prop de cinc-cents socis: "Cultural, perquè reclamem el dret a consolidar la nostra cultura; artístic, en honor al Centre Artístic de Granada, fundat a començament del segle xx, punt de trobada d'eminències avantguardistes del món de l'art i la cultura, com Manuel de Falla, Federico García Lorca, entre moltes altres; i andalusí, per-

i joguines entre les famílies necessitades. En actes culturals, a l'Escala, el Gran Casino de Barcelona, el Teatre Goya, el Parc d'Atraccions de Montjuïc, la Feria de Abril de Catalunya, el Teatre Nacional de Catalunya, a Pamiers (França), etc. En actes associatius, congressos nacionals i internacionals i trobades regionals." Per tots aquests escenaris han desfilat els grups de l'entitat, plens de fascinació i embruix.

No obstant això, les satisfaccions han comportat també decepcions. Segons Miguel Montaña, "no es coneix bé el moviment associatiu cultural. És essencial convocar la participació associativa perquè s'estableixi una col·laboració entre l'organisme local i el moviment ciutadà." La manca d'avinença i l'interès inexistent en les institucions per espargir la cultura popular són motiu de preocupació per al president: "M'amoïna que no se seleccionin acuradament els actes culturals de les entitats. Aquest fet hauria de suscitar més intranquil·litat entre la ciutadania, i crec que als dirigents en general els hauria de motivar molt més el coneixement del moviment associatiu per l'època en què vivim." Miguel Montaña parla sense embuts i amb el cor a la mà, com és propi del tarannà andalusí –espontani i genuí–, que durant els anys de convivència modèlica i indestructible ha contribuït a enriquir les terres catalanes amb les noves generacions de catalans, fruit d'una simbiosi magistral: "Ensenyem als nostres fills catalans que ells són d'aquí amb unes arrels d'allà. Sentim Catalunya com la nostra pròpia terra, però no oblidem el nostre punt de referència. Hi ha una duplicitat compartida, i les nostres activitats també estan presents en la Diada de l'Onze de Setembre, en la Mercè, així com en el Dia d'Andalusia. Vivim i sentim la cultura i la història catalanes com a nostres, tot i que la història, per als qui vam arribar de fora, hauria de ser explicada amb més neutralitat. No acostumen a expressar-se els fets tal com van succeir en realitat."

Per tant, Miguel Montaña considera que no es tracta tan sols "d'una actitud renovadora enfront de conceptes i actuacions oposades, les d'una posició tradicional. La nova societat és un fenomen amb valors renovats, un moviment associatiu d'acció" que pot ser esquemàticament definit pels paràmetres següents: "En primer lloc, pel de la democràcia cultural. Cap cultura dominant no ha de ser enal·litada com la cultura en detriment de la varietat de cultures que existeixen en el territori nacional. Cal preservar, valorar, utilitzar i difondre la cultura pròpia de cada grup. En segon lloc, pel de la consciència de la comunitat. Respecte per l'existència i el valor de la seva pròpia cultura. En tercer lloc, pel d'un sistema obert i interactiu. Un nou mòdul de treball associatiu, en el qual el procés o les operacions lineals de col·lectar, preservar i difondre es transformin en quelcom nou, tenint com a finalitat el patrimoni cultural donat per la societat. I en quart i darrer lloc, pel diàleg. El funcionament del moviment associatiu està basat en la participació activa. És l'expert i es converteix en catalitzador al servei de les necessitats socials."

Des d'aquests paràmetres es treballa al Centre Cultural Manuel de Falla, que s'integra en la Federación Andaluza de Comunidades (FAC), de la qual també és president Miguel Montaña. Seria formidable que la Carta Magna Europea, que sortirà a la llum el 2004, reafirmés la fraternitat nascuda entre andalusos i catalans fa més de mig segle i fomentés el respecte envers les cultures que Europa integra.